

2025 ж. № _____
 естің төрағасы
 Т.А. Ахмедов

**6B02178 «КИНО ЖӘНЕ ТД ДЫБЫС РЕЖИССУРАСЫ» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН ТАЛАПТАРЫ**

✓ БАКАЛАВРИАТ

Кафедра атауы	Білім беру бағдарламасының атауы	Топ	Мектептен н/е колледжден кейін қабылдау	Даярлық топ	Шектік балл
«Операторлық өнер, дыбыс режиссурасы және арт-менеджмент»	6B02178 «Кино және ТД дыбыс режиссурасы»	Қазақ Орыс	Жалпы білім беретін мектеп, музыка мектебі немесе музыкалық колледж	Бар	75 грант және ақылы

Өтініш берушінің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар:

Талапкердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар:

- Талапкерде мемлекеттік үлгідегі орта кәсіптік білім, орта (жалпы) білім немесе жоғары кәсіби білім туралы құжат болуы қажет.

Талапкердің дағдылары мен біліміне қойылатын талаптар:

ЖАЛПЫ ТАЛАПТАР

Талапкердің ұсынылатын техникалық жабдықталуы:

Сынақтарды сәтті тапсыру үшін талапкерге келесі жабдықтардың болуы ұсынылады:

- цифрлық дыбыстық жұмыс станциясы (DAW) орнатылған жеке ноутбук;
- дыбысты дәл жеткізетін кәсіби немесе студиялық құлаққаптар.

Алдын ала шығармашылық іріктеу:

Іріктеуге қатысу үшін талапкер өз бетінше орындаған шығармашылық жұмыстардың үлгілерін ұсынады — фонограммалар, бейнематериалдар, концерттік немесе студиялық қызмет жазбалары. Үлгілерге мыналар кіруі мүмкін:

- музыкалық аранжировкалар мен фонограммалар (эстрадалық, поп-, академиялық және басқа музыка түрлері);
- бейнефрагменттерге, фильмдерге, телехабарларға, театр қойылымдарына арналған дыбыс шешімдері.

Сондай-ақ келесі салалар бойынша сұхбат жүргізіледі:

- музыкалық теория негіздері (сольфеджио, гармония, талдау, музыкалық әдебиет);
- техникалық пәндер (дыбыс физикасының негіздері, информатика, аудиожабдықтар мен бағдарламалармен жұмыс істеу).

Өзіндік жұмысқа арналған жабдықтардың болуы ұсынылады:

- үйде жеке компьютер немесе DAW орнатылған ноутбук;
- студиялық құлаққаптар;
- мүмкін болса — микрофон, дыбыстық карта немесе рекордер.

Шығармашылық емтихан №1 (Кино және теледидардағы дыбыс режиссурасы, ЗРКТВ)

Форматы: жазбаша жұмыс (эссе), орындау уақыты — 180 минутқа дейін.

Талапкерге талдау жасау үшін фильмнің немесе бейнесахнаның үзіндісі ұсынылады.

Міндеті:

Эпизодтағы дыбыс шешімінің толыққанды талдауын жасау, дыбыстың драматургиядағы көркемдік айқындылығы, жанры және функциялары тұрғысынан бағалау.

Бағалау критерийлері:

Талапкер мыналарды көрсетуі керек:

- сахнаның ассоциативті-бейнелі жоспарын және оның дыбыстық ресімделуінің сипатын ашу;
- эпизодтың жанрын, дыбыстық фактура түрлерін (сөйлеу, шу, музыка, атмосфера) дұрыс анықтау;
- әр дыбыстық элементтің атмосфера мен драматургия құрудағы рөлін түсіндіру;
- жанр мен стильге сай түпнұсқалық дыбыстық тәсілдерді анықтау;

- киноөнер мен режиссураның негізгі терминдерін қолданып, аудиовизуалдық тілдің көркемдік құралдарын дұрыс түсінуін көрсету.

ЕКІНШІ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН

Билеттер немесе тест бойынша

Талаптар:

Талапкердің іріктеу емтихандарынан сәтті өтуі үшін ұсынылады:

- дыбысқа, музыкаға, киноға, театрға және аудиовизуалдық өнерге қызығушылық таныту;
- музыкалық теория, музыкалық әдебиет, кино және теледидар тарихы, театр мен кино жанрлары, бейнелеу өнерінің негіздері бойынша бір немесе бірнеше салаларда базалық білімге ие болу;
- қазақстандық және шетелдік композиторлар, орындаушылар, режиссерлер мен мәдениет саласындағы маңызды тұлғалар туралы хабардар болу;
- дыбыс физикасы, электротехника және аудиотехникамен жұмыс істеудің негізгі қағидаттарын мектеп деңгейінде түсіну;
- жақсы дамыған есту қабілетіне, бейнелі ойлау қабілетіне және аналитикалық ойлауға ие болу;
- тыңдау арқылы талдау, фонограмма немесе бейнесахна талдауы бойынша тапсырмаларды орындауға дайын болу.

Ескерту:

Мамандандырылған терминологияны білу міндетті емес, бірақ құпталады.

Бағалау талапкердің дыбыстық шешімдерді сезіну, интерпретациялау және логикалық түрде тұжырымдай білу қабілетіне негізделеді.

Бағалаудың балдық көрсеткіші <i>I</i> шығармашылық емтихан	Бағалау критерийлері <i>I</i> шығармашылық емтихан	Бағалаудың балдық көрсеткіші <i>II</i> шығармашылық емтихан	Бағалау критерийлері <i>II</i> шығармашылық емтиханы
45-50	Толық анықталды: фильмнің ассоциативті-бейнелі жоспары. Фильм жанрын, дыбыс текстурасының құрамын, фильмнің драматургиясы үшін дыбыс текстурасының мағынасын анықтаудағы сауаттылық шығармада барынша толық көлемде көрсетілген. Толыққанды табылған: фильм	45-50	Біріншісіне дейін Сұрақ: Өтініш беруші толыққанды жауап берді. Өтініш беруші екінші сұраққа толық жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен гармониялық бұрылыстармен аккордтарды білуін көрсетті.

	жанрына сәйкес бастапқы дыбыстық шешімдер.		
40-44	Толық анықталды: фильмнің ассоциативті-бейнелі жоспары. Фильм жанрын, дыбыс текстурасының құрамын, фильмнің драматургиясы үшін дыбыс текстурасының мағынасын анықтаудағы сауаттылық шығармада барынша толық көлемде көрсетілген. Шығармадан табылған: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.	40-44	Өтініш беруші бірінші сұраққа толық жауап берді. Үміткер екінші сұраққа толық жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен гармониялық бұрылыстармен аккордтарды білуін көрсетті.
35-39	Толық анықталды: фильмнің ассоциативті-бейнелі жоспары. Шығармада келесілер көрсетілген: фильм жанрын анықтаудағы сауаттылық, дыбыс текстурасының құрамы, фильмнің драматургиясы үшін дыбыстық текстураның маңызы. Шығармадан табылған: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.	35-39	Біріншісіне дейін Сұрақ: Өтініш беруші толық жауап берді. Өтініш беруші екінші сұраққа толық жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен гармониялық бұрылыстармен аккордтарды білуін көрсетті.
30-34	Толық анықталды: фильмнің ассоциативті-бейнелі жоспары. Шығармада келесілер көрсетілген: фильм жанрын анықтаудағы сауаттылық, дыбыс текстурасының құрамы, фильмнің драматургиясы үшін дыбыстық текстураның маңызы. Шығармада толық емес дәрежеде табылған: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.	30-34	Біріншісіне дейін Сұрақ: Өтініш беруші қысқа жауап берді. Үміткер екінші сұраққа толық жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен гармониялық бұрылыстармен аккордтарды білуін көрсетті.
25-29	Толық анықталды: фильмнің ассоциативті-бейнелі жоспары. Шығармада толық емес дәрежеде көрсетілген: фильм жанрын анықтаудағы сауаттылық, дыбыс текстурасының құрамы, фильмнің драматургиясы үшін дыбыстық текстураның маңызы. Шығармада толық емес дәрежеде табылған: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.	25-29	Өтініш беруші бірінші сұраққа қысқа жауап берді. Үміткер екінші сұраққа қысқа жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен гармониялық бұрылыстармен аккордтарды білуін көрсетті.
20-24	Толық ашылмады: фильмнің ассоциативті-	20-24	Біріншісіне дейін Сұрақ: Өтініш беруші қысқа жауап

	бейнелі жоспары. Шығармада толық емес дәрежеде көрсетілген: фильм жанрын анықтаудағы сауаттылық, дыбыс текстурасының құрамы, фильмнің драматургиясы үшін дыбыстық текстураның маңызы. Шығармада толық емес дәрежеде табылған: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.		берді. Үміткер екінші сұраққа қысқа жауап берді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, дыбыстан инверсиялар мен гармониялық бұрылыстармен аккордтарды толық білмейтіндігін көрсетті.
15-19	Толық ашылмады: фильмнің ассоциативті-бейнелі жоспары. Шығармада толық емес дәрежеде көрсетілген: фильм жанрын анықтаудағы сауаттылық, дыбыс текстурасының құрамы, фильмнің драматургиясы үшін дыбыстық текстураның маңызы. Шығармада кездеспейді: фильм жанрына сәйкес дыбыстық шешімдердің түпнұсқасы.	15-19	Біріншісіне дейін Өтініш беруші сұраққа жауап бермеді. Үміткер екінші сұраққа қысқа жауап берді. Үшінші сұраққа жауап беру кезінде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, үндеулермен дыбыстан аккордтарды және гармониялық бұрылыстарды толық көлемде білуін көрсетті.
10-14	Толық ашылмады: Фильмнің ассоциативтік-бейнелі жоспары.	10-14	Біріншісіне дейін Өтініш беруші сұраққа жауап бермеді. Үміткер екінші сұраққа жауап бермеді. Үшінші сұраққа жауап бергенде үміткер тональды және модальды режимдерді, диатоникалық және тән интервалдарды, үндестікпен және гармониялық бұрылыстармен дыбыстан аккордтарды білмейтіндігін көрсетті.
5-9	Шығармада көрсетілмеген: фильм жанрын, дыбыс текстурасының құрамын анықтаудағы сауаттылық, фильмнің драматургиясы үшін дыбыстық текстураның маңызы.	5-9	Біріншісіне дейін Өтініш беруші сұраққа жауап бермеді. Үміткер екінші сұраққа жауап бермеді. Үшінші сұраққа жауап бергенде өтініш беруші жауап бермеді.
0-4	Бағдарламалық талаптарға сәйкес келмеу	0-4	Бағдарламалық талаптарға сәйкес келмеу

6B02178 «Кино және ТД дыбыс режиссурасы» білім беру бағдарламасы бойынша қабылдау емтиханының үлгі сұрақтары

Сұрақтардың үлгілері:

- Музыканы көркемдік құрал ретінде пайдаланатын қазақстандық режиссерді атаңыз.
- Эквалайзердің дыбыстық ресімдеудегі мақсаты қандай?
- Театр сахнасына тән дыбыстың ерекшеліктері қандай?

- Фонограмма үзіндісін тыңдаған кезде сөйлеу мәтінінің анық естілуін жақсарту үшін қандай түзетулер ұсынар едіңіз?

Коллоквиум немесе тест

Емтихан сұрақтарының тізімі:

Техникалық блок:

1. Микшерлік пультаң функцияларын түсіндіріңіз. Аналогтық және цифрлық үлгілердің айырмашылығы неде?
2. Қандай электрондық музыкалық аспаптарды білесіз? Қазіргі дыбыс режиссурасында оларды қалай пайдаланады?
3. Моно және стереожазба арасындағы айырмашылық неде? Әрқайсысын қандай жағдайда қолдануға болады?
4. Громкоговоритель деген не және ол дыбысты күшейту жүйесінде қандай рөл атқарады?
5. Дыбыстың бұрмалануы деген не? Оның себептері қандай және оны қалай жоюға болады?
6. Акустика деген не? Дыбыс жазу және дыбысты ойнату кезінде оның маңызы қандай?
7. «Дыбыс мониторингі» термині нені білдіреді? Бұл үшін қандай құрылғылар қолданылады?
8. Микшерлік пульттердің негізгі түрлерін және олардың қолдану салаларын сипаттаңыз.
9. Қандай дыбыс жазу аппаратуралары бар? Олар қалай жіктеледі?
10. Студиялық дыбыс жазу қандай кезеңдерден тұрады?
11. Аналогтық жазба деген не және ол цифрлық жазбадан немен ерекшеленеді?
12. Бөлменің акустикасы дыбыс жазу нәтижесіне қалай әсер етеді?
13. Микрофондардың қандай түрлері бар және олардың қолдану ерекшеліктері қандай?
14. Цифрлық дыбыс жазба аналогтық жазбадан қандай айырмашылықтарға ие?
15. Дыбысты өңдеуге арналған қандай құрылғылар бар және олар қалай қолданылады?
16. Дыбыс монтажының сызықтық емес тәсілі деген не және ол сызықтық монтаждан несімен ерекшеленеді?

Тарих және мәдениет (кино және театрды қоса алғанда):

1. Қазақстандық бір опера әншісін атаңыз және оның сахналық өнерге қосқан үлесін сипаттаңыз.
2. Шәкен Айманов өз фильмдерінде музыка мен дыбысты қалай пайдаланған? Мысал келтіріңіз.
3. Қазақстандық бір вокалды-аспаптық топты атаңыз. Оның ерекшеліктері неде?
4. Қазақстандық бір композиторды атаңыз және оның ел мәдениетіне қосқан үлесін сипаттаңыз.
5. Нұрғиса Тілендиев кім және оның қазақ музыкасына қосқан үлесі неде?
6. Қазақстандағы халық аспаптар оркестрлерінің бірін және оның жетекшісін атаңыз.
7. Қазақстандық белгілі бір скрипкашыны атаңыз және оның жетістіктері туралы айтып беріңіз.
8. «Қазақфильм» киностудиясының бір көркем фильмін атаңыз. Бұл фильмнің мәдениет үшін маңызы неде?
9. Қазақстандық опера өнерінің бір шеберін атаңыз және оның еңбегі туралы айтып беріңіз.
10. Қазақстандық театр немесе кино актерін атаңыз және оның шығармашылығы туралы баяндаңыз.
11. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік әнұранының музыкасы мен сөзінің авторларын атаңыз.

12. Кинода дыбыстық ресімдеу қалай жасалады? Көркемдік шешімдердің мысалдарын келтіріңіз.
13. Телевидениеде дыбыстың қандай ерекшеліктері киномен салыстырғанда қолданылады?
14. Қазақстандық бір эстрадалық оркестрді атаңыз және оның репертуары туралы айтып беріңіз.

Есту блогы:

Құлақ дыбысты қалай қабылдайды? Дыбыс режиссерінің жұмысында есту қабілетінің рөлі қандай?

Жиі қойылатын сұрақтар

Орта арнаулы музыкалық білімі болмаса, оқуға түсуге бола ма?

Иә, болады. Музыкалық дайындық құпталады, бірақ міндетті емес.

Билеттер бойынша коллоквиум өткізіле ме?

Иә. Екінші шығармашылық емтихан билеттер бойынша ауызша жауап беру форматында өтеді. Әр билетте үш сұрақ болады.

Егер мен эссені сәтті орындай алмасам, бірақ билет сұрақтарына жақсы жауап берсем ше?

Екі емтихан бойынша бағалар қосылады. Әрбір іріктеу кезеңіне жауапкершілікпен қарауға кеңес береміз.

Жоғары білім алғаннан кейін оқуға түсуге бола ма?

Иә, болады. Жасыңыз бен жоғары білім туралы дипломның болуы оқуға түсуді шектемейді.

Жеделдетілген немесе қысқартылған оқу курсы бар ма?

Жоқ. Оқу күндізгі бөлімде, толық бакалавриат бағдарламасы бойынша (4 жыл) жүзеге асырылады.

Байланыс ақпараты:

Шығармашылық емтихан бойынша сұрақтар: art-management@kaznui.kz

Жалпы оқуға түсу бойынша сұрақтар: Kaznui.priem@gmail.com

Факультет деканы: Иманберген Марат Рақышұлы

Кафедра меңгерушісі: Бектенов Самат Жаксылыкович

